

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33628
Nom	Taller multidisciplinar del área: El medio físico, natural, social y cultural
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	Facultat de Magisteri	4	Primer quadrimestre
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	Facultat de Magisteri	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	23 - Taller multidisciplinar del área El mundo físico, natural, social y cultural	Optativa
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	23 - Taller multidisciplinar del área: El medio físico, natural, social y cultural	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MAYORAL GARCIA-BERLANGA, OLGA	90 - Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials
MORALES HERNANDEZ, ANTONIO JOSE	90 - Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials
TALAVERA ORTEGA, MARTA	90 - Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials

RESUM

Amb el títol de *Taller multidisciplinar de coneixements i experiències des de l'àrea: El medi físic, natural, social i cultural*, es proposa una matèria pròpia del títol de Mestre/a d'Educació Infantil, amb caràcter optatiu i quadrimestral (6 crèdits), que l'estudiant podrà cursar en tercer o en quart curs.

L'objectiu de l'assignatura és el de contribuir al desenvolupament de competències en els estudiants del títol de Grau en Mestre/a d'Educació Infantil, tant relacionades amb els processos d'observació, anàlisi, investigació i avaluació de materials curriculars ja existents en aquesta etapa, com amb el disseny, elaboració i avaluació de recursos i projectes didàctics d'aplicació en l'àmbit de l'Escola Infantil en el període d'escolarització de zero a sis anys, especialment en l'àrea "El medi físic, natural, social i cultural", així com altres competències associades.

CONEXIMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'estudiant en tercer i quart curs previsiblement ha superat les competències i continguts de les següents matèries del títol de Grau de Mestre/a en Educació Infantil:

- Organització de l'espai escolar, materials i habilitats docents en Educació Infantil.
- Observació i innovació sobre la pràctica de l'aula d'Educació Infantil.
- Ciències Naturals per a Mestres.
- Taller de joc en Educació Infantil (de tercer curs).

COMPETÈNCIES

1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Promoure i facilitar els aprenentatges de l'educació infantil, des d'una perspectiva globalitzadora i integradora de les diferents dimensions cognitiva, emocional i motora per mitjà del disseny, desenvolupament i avaluació d'experiències que possibiliten el desenvolupament progressiu de l'autonomia en l'infant.
- Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu.

- Dissenyar, desenvolupar i avaluar pràctiques d'aula basades en l'ensenyament i l'aprenentatge per projectes amb la finalitat d'innovar i millorar la tasca docent.
- Experimentar possibilitats d'actuació conjunta que afavorisquen el desenvolupament socioafectiu i la coeducació.
- Desenvolupar la capacitat crítica per valorar els recursos i materials curriculars.
- Considerar la investigació com a base de la innovació educativa i del desenvolupament professional.
- Promoure els projectes educatius en altres contextos.
- Saber adaptar el currículum a la diversitat de l'alumnat en el desenvolupament dels projectes educatius.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El Taller multidisciplinar de coneixements i experiències des de l'àrea: El medi físic, natural, social i cultural i la seua relació amb el currículum de primer i segon cicle d'Educació Infantil.

- Significat i valor educatiu dels tallers dins dels projectes educatius de letapa d'Educació Infantil.
- Anàlisi dels objectius i dels continguts i de la seua distribució al llarg de letapa, associats als tres blocs de continguts de l'àrea El medi físic, natural, social i cultural:
 - Medi físic: relacions i mesures.
- Acostament a la natura.
- La cultura i la vida en societat.
- Vinculació amb les altres àrees curriculars. El taller com a recurs globalitzador.

2. Anàlisi, investigació i avaluació de materials curriculars relacionats amb l'àrea El medi físic, natural, social i cultural.

- Principis bàsics i instruments en lanàlisi i validació de projectes, recursos i activitats utilitzats a les aules i centres d'Educació Infantil associats a l'àrea de coneixements i experiències El medi físic, natural, social i cultural.
- Aplicació sobre casos concrets de propostes didàctiques procedents de diverses fonts: pràctiques en centres, editorials, internet...

3. Disseny i elaboració de materials curriculars relacionats amb l'àrea El medi físic, natural, social i cultural.

- Disseny, elaboració, posada en comú i avaluació de recursos, propostes i projectes didàctics relacionats amb l'àrea El medi físic, natural, social i cultural.
- Les TIC com a recurs didàctic en la realització de projectes educatius.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les activitats (presencials i no presencials) a realitzar seran diverses i, com a exemple, es descriuen algunes que es poden dur a terme:

ACTIVITATS PRESENCIALS (40%):

- Classes teòrico-pràctiques en les quals es treballaran els continguts de l'assignatura, es faran debats i es realitzaran activitats emprant distints recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, grups de treball, etc.
- Treballs en grup que tenen com a finalitat destacar la importància de l'aprenentatge cooperatiu i refermar l'individual. La defensa d'aquests treballs podrà ser individual o col·lectiva i es podrà realitzar en grup complet en l'aula o en tutories i seminaris amb audiències reduïdes.
- Tutories individuals o col·lectives que s'utilitzaran per a coordinar els estudiants en les tasques individuals i en grup, així com per a avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.

ACTIVITATS NO PRESENCIALS (60%):

- Estudi i treball autònom. El model docent com investigador a l'aula centra l'activitat de l'estudiant en la formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació.

AVALUACIÓ

Seràn objecte d'avaluació tant els objectius i les competències comuns a totes les matèries del títol com els específics d'aquesta matèria.

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i analitzarà els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu.

La qualificació, representació última del procés d'avaluació, reflectirà l'aprenentatge individual, entès no només com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés que té que veure fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals dels estudiants davant de noves situacions que exigeixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament també noves.

La informació per evidenciar l'aprenentatge serà recollida, principalment, mitjançant:

- Seguiment periòdic del progrés dels estudiants, tant a l'aula com en tutories individuals i en grup.
- Avaluació dels treballs, inclosos l'anàlisi i la valoració de treballs elaborats per tercers.
- Valoració de la participació individual i en grup, tant a l'aula com en tasques que es duen a terme fora de l'aula.
- Proves orals i escrites.

El procés d'avaluació dels estudiants pot incloure l'elaboració d'un informe del grau d'adquisició individual d'aprenentatges.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- DECRETO 37/2008, de 28 de marzo, del Consell, por el que se establecen los contenidos educativos del primer ciclo de la Educación Infantil en la Comunitat Valenciana (DOCV 03/04/2008).
- DECRETO 38/2008, de 28 de marzo, del Consell, por el que se establece el currículo del segundo ciclo de la Educación Infantil en la Comunitat Valenciana (DOCV 03/04/2008).
- LAGUÍA, M.J. y VIDAL, C. (2008). Rincones de actividad en la escuela infantil. Barcelona: Graó.
- QUINTO, B. (2005): Los talleres en educación infantil. Espacios de crecimiento. Barcelona, Graó.
- RIERA, M^a.F., FERRER, M. y RIBAS, C. (2014). La organización del espacio por ambientes de aprendizaje en la Educación Infantil: significados, antecedentes y reflexiones. RELADEI. Revista Latinoamericana de Educación Infantil, 3(2). Disponible en: <http://www.usc.es/revistas/index.php/reladei/article/view/4726>

Complementàries

- BASSEDAS, E., HUGUET, T., SOLÉ, I. (2006). Aprender y enseñar en educación infantil. Barcelona, Graó.
- DAHLBERG, G., MOSS, P., PENCE, A. (2005). Más allá de la calidad en educación infantil. Barcelona. Graó.
- DE PUIG, I., SÁTIRO, A. (2001). Jugar a pensar con niños y niñas de 4 a 5 años. Barcelona, Octaedro.
- DÍEZ, C. (2007). Mi escuela sabe a naranja. Estar y ser en la escuela infantil. Barcelona, Graó.
- FERNÁNDEZ, E., QUER, L., SECURÚN, R.M. (2009): Rincón a rincón. Actividades para trabajar con niños de 3 a 8 años. 2a ed. Barcelona, Octaedro.
- FREIRE, H. (2011). Educar en verde. Ideas para acercar a niños y niñas a la naturaleza. Barcelona: Graó.
- HERNÁNDEZ, F., VENTURA, M. (2008). La organización del curriculum por proyectos de trabajo. Barcelona, Graó.
- IBAÑEZ SANDÍN, C. (1995). El proyecto de educación infantil y su práctica en el aula. 3 ed. Madrid, La Muralla.
- JOHNSON, D.W., JOHNSON, R.T. (1999). El aprendizaje cooperativo en el aula. Buenos Aires, Paidós.
- LÓPEZ CASSÀ, E. (2005). La educación emocional en la educación infantil. Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado, 19 (3), 153-167.
- MAJEM, T., ÒDNA, P. (2007). Descubrir jugando. Barcelona, Octaedro.

- MAJORAL, S. (2006). Veo todo el mundo! Crecer juntos haciendo proyectos. Barcelona, Octaedro.
- PALOU, S. (2004). Sentir y crecer. El crecimiento emocional en la infancia. Propuestas educativas. Barcelona, Graó.
- PUIG, M., FERRERAS, M. y MORENO, O. (2019). Innovación e investigación en la formación inicial del profesorado de Infantil y Primaria desde las didácticas de las ciencias experimentales y sociales. Barcelona: Octaedro.
- PUJOL, M.A., VIZCAÍNO, M.I. (2001). Manual para educación infantil. Bilbao, WoltersKluwer España, S.A.
- RITSCHER, P. (2006). El jardín de los secretos. Organizar y vivir los espacios exteriores en las escuelas. Barcelona, Octaedro.
- ROJANO, S., JIMÉNEZ, M.A. (2017). Propuesta didáctica de espacios ambientales en las aulas de Educación Infantil. Innoeduca. International Journal of Technology and Educational Innovation, 3 (1). Disponible: <http://www.revistas.uma.es/index.php/innoeduca/article/view/2039/2463>
- SOUTO, X.M. (2017). Propuestas para innovar e investigar sobre Conocimiento del medio en Educación Infantil y Primaria. Biblio 3W. Revista Bibliográfica de Geografía y Ciencias Sociales, 1 (211). Barcelona: Universitat de Barcelona. Disponible en: <http://www.ub.edu/geocrit/b3w-1211.pdf>
- TRUEBA, B. (1989). Talleres integrales en educación infantil. Madrid: Ediciones de la Torre.
- TRUEBA, B. (2015). Espacios en armonía. Propuestas de actuación en ambientes para la infancia. Barcelona: Octaedro - Rosa Sensat.
- VILA, B., CARDO, C. (2005). Material sensorial (0-3 años). Manipulación y experimentación. Barcelona, Graó.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTINGUTS

Es mantenen els continguts inicialment arreglats a la guia docent. No obstant això, es tindrà en compte la dificultat derivada del desenvolupament de la docència no presencial.

2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

Les classes teoricopràctiques incrementen la seua presencialitat en el seu pes en les hores de dedicació. S'organitzarà la presencialitat d'almenys el 50% dels estudiants en rotacions de periodicitat setmanal a les aules, sempre que les condicions sanitàries ho permetan. El treball no presencial inclourà diferents propostes d'activitats d'estudi i treball autònom. En el cas que es tornen a produir noves situacions de confinament per la pandèmia s'incrementarà la docència no presencial i telemàtica.

3. METODOLOGIA DOCENT

Seguint un model híbrid (presencial/no presencial), en la docència presencial es treballaran els aspectes més pràctics: activitats presencials i exposicions de propostes didàctiques. Per la seua part la docència no presencial estarà constituïda pel treball autònom de l'alumnat per a preparar les classes presencials a través de lectures, diaris d'aprenentatge i elaboració de propostes didàctiques.

En cas de tornar al confinament es treballaria a través de l'Aula virtual:

- Es proporcionarien materials (elaborats pel professorat, textos i enllaços a diferents publicacions i webs) relacionats amb els continguts de l'assignatura.
- Es programarien algunes sessions per resoldre dubtes col·lectivament (xat i/o videoconferències).
- Es proposarien una sèrie de tasques individuals i/o en grup. Aquestes tasques abordarien diferents aspectes teoricopràctics de l'assignatura: definició de conceptes bàsics, comentaris de text, tallers d'exploració amb materials disponibles a casa i disseny de propostes didàctiques. Es prepararien documents amb orientacions i pautes per a facilitar la realització d'aquestes tasques.

En tot cas es manté la via de comunicació habitual amb els estudiants mitjançant correu electrònic.

4. AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura serà continua. Es valoraran les activitats teoricopràctiques i el disseny d'una proposta didàctica individual i/o en grup.

En el cas dels estudiants que opten per l'avaluació no contínua realitzaran una prova final que recullirà tot el temari previst en la guia docent degudament argumentat amb referències bibliogràfiques i contemplarà tots els aprenentatges de caràcter teoricopràctic impartits en l'assignatura. La citada prova tindrà un caràcter presencial sempre que es complisquen les mesures sanitàries o telemàtic en funció de l'evolució de la pandèmia i les situacions de confinament associades.

5. BIBLIOGRAFIA

Especificada en la guia docent (aula virtual) i en el material de l'alumnat que pogueren elaborar els docents per a adaptar-se a l'evolució de la pandèmia.